

EUROPEISKA SYSTEMRISKNÄMNDEN

EUROPEISKA SYSTEMRISKNÄMNDENS BESLUT

av den 11 december 2015

om bedömning av hur väsentliga tredjeländer är för unionens banksystem när det gäller att fastställa och tillämpa ett kontracykliskt buffertvärde

(ESRB/2015/3)

(2016/C 97/11)

EUROPEISKA SYSTEMRISKNÄMNDENS STYRELSE HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd⁽¹⁾, särskilt artiklarna 3.2 a, 3.2 b och 15,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG⁽²⁾, särskilt artikel 138,

med beaktande av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013⁽³⁾, särskilt bilagorna I och II,

med beaktande av Europeiska systemrisknämndens beslut ESRB/2015/2 av den 21 juli 2015 om tillhandahållande och insamling av uppgifter för makrotillsynen av det finansiella systemet i unionen och upphävande av beslut ESRB/2011/6⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska systemrisknämnden (ESRB) har ansvar för att bedriva makrotillsyn i syfte att bidra till att förhindra eller minska systemriskerna i unionen.
- (2) För att kunna utföra sitt arbete måste ESRB bedöma makrotillsynsrisken som uppstår till följd av utvecklingen i unionen och tredjeländer. Sådana risker kan uppstå genom gränsöverskridande exponeringar som unionens banksystem har gentemot tredjeländer som sedan överförs till unionen. Exempelvis kan en alltför stor kreditillväxt i ett tredjeland som ej åtgärdas genom makrotillsynsåtgärder i det landet medföra stora förluster för unionens banker och på så sätt hota den finansiella stabiliteten i unionen.
- (3) Enligt artikel 138 i direktiv 2013/36/EU omfattar ESRB:s mandat sådana risker som uppstår pga. en alltför stor kreditillväxt i tredjeländer. Särskilt i fall då åtgärder som vidtas av myndigheter i ett tredjeland bedöms vara otillräckliga får ESRB agera för att skydda unionens banksektor från risker som utgår från en alltför stor kreditillväxt i det tredjelandet. ESRB får, genom att utfärda en rekommendation, ge de utsedda myndigheterna inom unionen råd om det lämpliga kontracykliska buffertvärdet för exponeringar gentemot tredjeländer.
- (4) För detta arbete måste sådana tredjeländer till vilka unionens banksystem har väsentliga exponeringar (nedan kallade *väsentliga tredjeländer*) identifieras. Vilka konsekvenser som en alltför stor kreditillväxt i ett visst tredjeland kan få för unionens banksystem beror på storlek och beskaffenhet av de exponeringar som banker med huvudkontor inom unionen har gentemot det tredjelandet. Eftersom ESRB saknar kapacitet att bevaka utvecklingen i alla världens tredjeländer anser ESRB att den bäst utför sitt mandat enligt artikel 138 i direktiv 2013/36/EU genom att bara bevaka sådana tredjeländer gentemot vilka unionens banksystem har exponeringar och där det finns tecken på en alltför stor kreditillväxt.

⁽¹⁾ EUT L 331, 15.12.2010, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 176, 27.6.2013, s. 338.

⁽³⁾ EUT L 191, 28.6.2014, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT C 394, 27.11.2015, s. 4.

- (5) För att identifiera väsentliga tredjeländer har ESRB för avsikt att använda tillsynsuppgifter som samlas in av Europeiska bankmyndigheten (EBA) i enlighet med Europeiska bankmyndighetens beslut EBA/DC/2015/130 av den 23 september 2015 ⁽¹⁾. Beslut EBA/DC/2015/130 innehåller detaljerad information om vilka exponeringar som ett urval av de 191 största bankerna i unionen har i sina låneportföljer gentemot alla tredjeländer i världen. Trots att uppgifterna inte inkluderar exponeringarna i handelslagren, och heller inte omfattar alla banker i unionen, anser ESRB att uppgifterna är adekvata för att identifiera väsentliga tredjeländer. Det är lämpligt att fokusera på exponeringarna i låneportföljerna eftersom dessa utgör den största delen av exponeringarna. Nettningsrutiner och användningen av bl.a. derivat och blankning gör de svårt att tillordna en exponering i handelslagret till ett visst tredjeland. Det bedöms som rimligt att fokusera på ett urval av de största bankerna eftersom dessa banker i regel har den största andelen av den gränsöverskridande verksamheten och därför är de banker som skulle påverkas mest om en alltför stor kreditillväxt i ett tredjeland ej åtgärdas. Under 2014 förvaltade de 191 bankerna i urvalet ca 92 procent av de totala tillgångarna i unionens banksystem. Eftersom ESRB inte behöver bank-specifika uppgifter om exponeringar för att identifiera väsentliga tredjeländer avser den att begära de EBA-uppgifter som samlas in i enlighet med beslut EBA/DC/2015/130 i aggregerad form på landsnivå. En sådan begäran om uppgifter omfattas av beslut ESRB/2015/2.
- (6) ESRB kommer att identifiera väsentliga tredjeländer utifrån tre exponeringstal – riskvägda tillgångar, ursprunglig exponering och exponeringar som fallerat i relation till tredjeländer. Motivet för att använda flera olika nyckeltal är man vill ge en så heltäckande bild som möjligt av exponeringarna gentemot tredjeländer. Om man ensidigt fokuserar på riskvägda tillgångar uppstår risken att väsentliga exponeringar med låg riskvikt ej uppmärksammas i tillräcklig omfattning. Genom att beakta storleken på exponeringarna innan riskvikterna tillämpas kompenserar den ursprungliga exponeringen för detta. Exponeringar som fallerat ska visa de exponeringar som utgör störst risk för bankerna.
- (7) ESRB definierar normalt ett tredjeland som väsentligt om de exponeringar som unionens banksystem har gentemot det tredjelandet uppgår till minst 1 procent för minst ett av de tre nyckeltalen ovan. Jämfört med icke-finansiella företag är bankernas egna kapital ofta relativt litet i förhållande till deras tillgångar. Detta innebär att förluster, även för något som kan tyckas vara små exponeringar jämfört med bankens egen balansräkning, kan uppgå till belopp som hotar en banks solvens och/eller medför att allmänheten börjar tvivla på bankens solvens. Mot bakgrund av detta borde man sätta ett lågt tröskelvärde eftersom en negativ utveckling i ett visst tredjeland kan få väsentliga konsekvenser för bankernas kapital. Samtidigt bör det tröskelvärde som används för att identifiera väsentliga tredjeländer inte beakta länder gentemot vilka endast en medlemsstat är exponerad, utom i fall då dessa exponeringar är tillräckligt stora för att utgöra en risk för hela unionen, alltså inte bara den aktuella medlemsstaten. För att minimera dessa fall bör ett högt tröskelvärde väljas som säkerställer att endast de största exponeringarna i medlemsstaterna omfattas. ESRB anser att ett tröskelvärde motsvarande 1 procent av de sammanlagda exponeringarna uppnår rätt balans mellan de två olika aspekterna ovan.
- (8) ESRB kommer att sammanställa en förteckning över väsentliga tredjeländer och uppdatera denna årligen utifrån de regler som gäller för att ändra förteckningen. Bankernas exponeringar förändras över tiden och speglar både globala cykliska och strukturella utvecklingar av ekonomin samt den finansiella integrationen. Sådana förändringar måste beaktas i förfarandet för att identifiera väsentliga tredjeländer. Mot bakgrund av detta har de regler som styr ändringar i förteckningen över väsentliga tredjeländer fastställts. De är utformade för att vara a) konservativa – det bör vara enklare att lägga till ett tredjeland till förteckningen än att stryka ett land från den, och b) tydliga – kriterierna för att lägga till eller stryka länder från förteckningen bör baseras på enkla regler. Därutöver får ESRB fatta egna beslut när man fastställer huruvida ett tredjeland är väsentligt för unionens banksektor. Sådana beslut kommer sannolikt att fattas i fall då ett tredjeland är väldigt nära gränsen för att uppfylla kriteriet om väsentlighet.
- (9) ESRB:s styrelsens godkännande kommer att sökas för varje ändring av förteckningen över väsentliga tredjeländer via skriftligt förfarande. Om det görs invändningar kommer styrelsen att rösta. ESRB:s sekretariat ska varje år förbereda ett utkast till förteckning över väsentliga tredjeländer utifrån de kriterier som gäller för att lägga till eller stryka länder. Den rådgivande tekniska kommittén kan besluta att ändra utkastet till förteckning innan denna överlämnas till styrelsen.
- (10) Sådana väsentliga tredjeländer som identifieras i enlighet med detta beslut kommer att bevakas av ESRB:s sekretariat. Andra tredjeländer kan bevakas av andra jurisdiktioner inom unionen beroende på hur väsentliga dessa är för det inhemska banksystemet i en viss medlemsstat. De erfarenheter som vunnits från riskkontrolltavlan och tidigare arbete med kontracykliska kapitalbuffertar kommer att användas för att identifiera de indikatorer som är mer relevanta för att tidigt identifiera en alltför stor kreditillväxt.

⁽¹⁾ Europeiska bankmyndighetens beslut EBA/DC/2015/130 av den 23 september 2015 om behöriga myndigheters rapportering till EBA, finns på EBA:s webbplats: www.eba.europa.eu

- (11) Baserat på tillsynsuppgifter per referensdagen den 30 juni 2014 har ESRB identifierat sex tredjeländer som väsentliga. Dessa tredjeländer är Förbundsrepubliken Brasilien, Amerikas förenta stater, Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong, Folkrepubliken Kina, Ryska federationen samt Republiken Turkiet. Ändringar av denna förteckning över väsentliga tredjeländer ska offentliggöras på ESRB:s webbplats.
- (12) Den första ändringen av förteckningen över väsentliga tredjeländer som identifierats av ESRB kommer att ske under det andra kvartalet 2017, och baseras på tillsynsuppgifter per referensdagen den 31 december 2016. Detta återspeglar behovet av att ha tillräckliga uppgifter för att tillämpa kriterierna för att lägga till länder. Eftersom det inte kommer att föreligga tillräckligt med uppgifter för att stryka länder, kommer den första ändringen att begränsas till nya länder som ska läggas till förteckningen över väsentliga tredjeländer.
- (13) Senare ändringar av förteckningen över väsentliga tredjeländer kommer att baseras på tillsynsuppgifter per referensdagen den 31 december under varje relevant kalenderår. När det väl föreligger tillräckligt med uppgifter för att stryka länder kan ändringar även omfatta strykningar av länder från förteckningen över väsentliga länder.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE:

Artikel 1

Tillämpningsområde

Detta beslut fastställer ESRB:s förfaranden för att bedöma hur väsentliga tredjeländer är för unionens banksektor när det gäller att fastställa och tillämpa ett kontracykliskt buffertvärde i enlighet med direktiv 2013/36/EU.

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut avses med

- a) *kontracykliskt buffertvärde*: den betydelse som framgår av artikel 128.7 i direktiv 2013/36/EU,
- b) *exponering*: den betydelse som framgår av i artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013⁽¹⁾,
- c) *bevakning genom ESRB:s sekretariat*: skapande, underhåll och regelbunden uppdatering av indikatorer och kvantitativa verktyg genom ESRB:s sekretariat med målet att erhålla signaler om potentiellt alltför stor kredittillväxt i tredjeländer,
- d) *tredjeländ*: den betydelse som framgår av punkt 1 g i avsnitt 2 i rekommendation ESRB/2015/1.

Artikel 3

Insamling av uppgifter

- För att bedöma hur väsentliga tredjeländer är för unionens banksektor och i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1092/2010, ska ESRB:s sekretariat från EBA begära aggregerade tillsynsuppgifter, enligt bilaga I till genomförandeförordning (EU) nr 680/2014, som samlas in av EBA i enlighet med beslut EBA/DC/2015/130.
- Vid bedömningen huruvida ett tredjeländ är väsentligt för unionens banksektor ska följande nyckeltal beaktas:
 - riskvägt exponeringsbelopp,
 - ursprungliga exponeringar, och
 - exponeringar som fallerat.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

3. Följande tillsynsuppgifter som avses i punkt 1 ska varje kvartal samlas in av ESRB för varje relevant tredjeland:
 - a) Mall C 09.01: skärningspunkten av raderna 070, 080, 090, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160 och kolumnerna 010, 020 och 080, och
 - b) Mall C 09.02: skärningspunkten av raderna 030, 060 och 140 samt kolumnerna 010, 030 och 110.
4. ESRB:s sekretariat ska samråda med EBA avseende inlämnandet av de uppgifter som avses i punkt 3 och avseende eventuella framtida ändringar av rapporteringamallarna.

Artikel 4

Bedömning av väsentlighet

1. Ett tredjeland ska betecknas som väsentligt för unionens banksektor och tas upp i förteckningen över väsentliga tredjeländer om
 - a) det aritmetiska medelvärdet av exponeringarna gentemot tredjelandet under de åtta kvartal som föregår referensdagen var minst 1 procent för minst ett av de nyckeltal som framgår av artikel 3.2, och
 - b) exponeringarna under båda de två kvartal som föregår referensdagen var minst 1 procent för minst ett av de nyckeltal som framgår av artikel 3.2.
2. Ett land ska strykas från förteckningen över väsentliga tredjeländer om
 - a) det aritmetiska medelvärdet av exponeringarna gentemot det landet under de tolv kvartal som föregår referensdagen var mindre än 1 procent för alla de nyckeltal som framgår av artikel 3.2, och
 - b) exponeringarna under båda de två kvartal som föregår referensdagen var mindre än 1 procent för alla de nyckeltal som framgår av artikel 3.2.
3. Ett tredjeland som identifierats som väsentligt för unionens banksektor utifrån de kriterier som anges i punkt 1 ska bevakas av ESRB:s sekretariat.
4. Förteckningen över väsentliga tredjeländer ska granskas årligen av ESRB:s sekretariat som ska lämna ett förslag till den rådgivande tekniska kommittén. Detta förslag ska baseras på tillsynsuppgifter som samlats in för de 12 kvartalen som föregår den 31 december under det relevanta kalenderåret. Förslaget ska lämnas till den rådgivande tekniska kommittén senast den 30 juni under det relevanta året. Den rådgivande tekniska kommittén får ändra förslaget innan det lämnas till styrelsen för godkännande, särskilt i de fall då ESRB har gett ut en rekommendation i enlighet med artikel 138 i direktiv 2013/36/EU och det tredjeland som är föremål för rekommendationen ska strykas från förteckningen över väsentliga tredjeländer.
5. Styrelsen ska fatta beslut om ändringar av förteckningen över väsentliga tredjeländer baserat på den rådgivande tekniska kommitténs förslag. Alla ändringar av förteckningen över väsentliga tredjeländer ska offentliggöras på ESRB:s webbplats.

Artikel 5

Övergångsbestämmelser

1. Den första förteckningen över väsentliga tredjeländer, baserad på referensuppgifter för andra kvartalet 2014, omfattar Förbundsrepubliken Brasilien, Amerikas förenta stater, Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong, Folkrepubliken Kina, Ryska federationen samt Republiken Turkiet.
2. Vid 2017 års översyn av förteckningen över väsentliga tredjeländer med hjälp av tillsynsuppgifter per referensdagen den 31 december 2016, ska de kriterier som framgår av artikel 4.2 för att stryka länder från förteckningen inte tillämpas.

*Artikel 6***Ikraftträdande**

Detta beslut ska tillämpas från och med den 1 januari 2016.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 11 december 2015.

Mario DRAGHI
ESRB:s ordförande
